

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30.10.2017, sp. zn. 21 Cdo 1852/2017, ECLI:CZ:NS:2017:21.CDO.1852.2017.1

Číslo: 3/2019

Právní věta: V řízení o určení otcovství podle ustanovení § 783 odst. 2 o.z. soud nezjišťuje názor dítěte způsobem uvedeným v ustanovení § 100 odst. 3 o.s.ř. Příbuzenství ve formě rodičovství sleduje přirozený stav věcí, tedy kdo je skutečným rodičem dítěte, jako danou a neměnnou hodnotu, která je objektivně zjistitelná na základě vědeckého poznání.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.10.2017

Spisová značka: 21 Cdo 1852/2017

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Určení otcovství

Předpisy: čl. 3 odst. 1 předpisu č. 104/1991Sb.

čl. 7 odst. 1 předpisu č. 104/1991Sb.

§ 1 o. s. ř.

§ 1 odst. 3 předpisu č. 292/2012Sb.

§ 100 odst. 3 předpisu č. 99/1963Sb.

§ 100 odst. 4 o. s. ř.

§ 783 odst. 1 o. z.

§ 783 odst. 2 o. z.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Návrhem ze dne 19. 5. 2015 se navrhovatel domáhal určení, že je otcem nezletilé Š. A. H. z matky Ž. H. Uvedl, že matka nezletilé je jeho bývalou přítelkyní a již několik měsíců mu neumožňuje styk s nezletilou. Matka návrhu oponovala tím, že s ohledem na otcovu minulost a konfliktní vztahy mezi rodiči není v zájmu nezletilé, aby navrhovatel byl určen právním otcem, jakkoliv nezpochybňovala, že je biologickým otcem nezletilé.

2. Okresní soud ve Strakonicih rozsudkem ze dne 30. 3. 2016, č. j. 7 Nc 39003/2015-86 určil, že navrhovatel D. Š. je otcem nezletilé Š. A. H. Soud prvního stupně uvedl, že zde není jiný právní ani sociální otec nezletilé. Nezletilá navrhovatele zná, v minulosti s ním žila ve společné domácnosti, navrhovatel se o ni staral a ona ho oslovovala jako otce, nezletilá se rovněž stýká se širší rodinou

navrhovatele. Otcovství navrhovatele bylo označeno za prakticky prokázané znaleckým posudkem znalkyně RNDr. Z. S., Ph.D., bylo potvrzeno i výpovědí matky, přičemž v rodném listu nezletilé nebyl otec dosud uveden. S odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. [21 Cdo 298/2010](#) a zkoumání souladu biologického, právního a sociálního otcovství soud prvního stupně uzavřel, že „zde není nikdo jiný, kdo by v rodném listě nezletilé byl zapsán jako otec, není tu nikdo jiný, kdo by jako otec zajišťoval výchovu a výživu nezletilé a není tu nikdo jiný, koho by nezletilá za svého otce považovala a mezi nimiž by došlo k vytvoření citových vazeb“. Soud prvního stupně připomněl, že právo na respektování soukromého života zahrnuje také právo znát své příbuzné, neboť jde o důležitou součást osobní identity. Námitky matky ohledně životního stylu otce a jeho trestního stíhání lze zohlednit toliko výhradně v řízení o úpravu výchovy, výživy a styku navrhovatele s nezletilou.

3. Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 13. 10. 2016, č. j. 6 Co 1771/2016-106, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Poukazovala-li matka na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. [21 Cdo 298/2010](#) a ze dne 26. 4. 2012, sp. zn. [30 Cdo 3430/2011](#) pak přehlídí, že obě uvedená rozhodnutí se vztahovala k popření otcovství, zatímco v přezkoumávané věci se jedná o určení otcovství, tedy o řízení, v němž se soud nemůže zabývat otázkou, zda je v zájmu nezletilého dítěte, aby muž, který je prokazatelně jeho biologickým otcem, byl určen také právním otcem dítěte. Veškeré informace týkající se osobnosti otce mohou být zohledněny pouze v řízení, v němž bude rozhodováno o tom, jak budou realizována práva a povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti. Odvolací soud tak uzavřel, že soud nemůže určit jako právního otce dítěte muže, jenž je prokazatelně biologickým otcem dítěte, jsou-li splněny hmotněprávní podmínky předvídané ustanovením § 783 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), přičemž ochrana nezletilého dítěte je dostatečně „ošetřena“ v ustanoveních § 858 a následující o. z. Uvedeným závěrům předcházela závěr, že „je nepochybné“, že navrhovatel je biologickým otcem nezletilé.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti rozsudku odvolacího soudu podala matka dovolání, v němž předkládá právní otázku, zda je možné v řízení o určení otcovství zkoumat, jestli je v zájmu nezletilého dítěte, aby muž, jenž je biologickým otcem dítěte, byl určen jako právní otec dítěte, nebo takový muž musí být určen právním otcem dítěte vždy, jsou-li splněny hmotněprávní podmínky předvídané ustanovením § 783 odst. 2 o. z., neboť má za to, že tato otázka dosud nebyla v rozhodovací praxi odvolacího soudu vyřešena. Dovolatelka se domnívá, že závěr odvolacího soudu, že soud nemůže za splnění hmotněprávních podmínek určit prokazatelně biologického otce dítěte otcem právním, je nesprávný. Je toho názoru, že zájem dítěte musí být posuzován v každém řízení, kde jde o nezletilé dítě, a že lze připustit, že za určitých okolností může být v zájmu dítěte nemít určeného právního otce, přestože je biologický otec dítěte známý. Navrhla proto, aby Nejvyšší soud rozsudky soudů obou stupňů zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

III.

Přípustnost dovolání

5. Jelikož řízení bylo zahájeno dne 19. 5. 2015, Nejvyšší soud jako soud dovolací dovolání projednal a rozhodl o něm podle o. s. ř. ve znění účinném od 1. 1. 2014 (srovnej čl. II, bod 7. zákona č. 404/2012 Sb. a část první, čl. II, bod 2. zákona č. 293/2013 Sb.).

6. Dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, zastoupenou podle ustanovení § 241 odst. 1 o. s. ř.

7. Nejvyšší soud se proto dále zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

8. Podle ustanovení § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.

9. Podle ustanovení § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

10. Dovolání v této věci je přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., neboť rozhodnutí odvolacího soudu závisí na dovolatelkou vymezené právní otázce, která dosud nebyla v rozhodovací praxi dovolacího soudu vyřešena, a sice, zda je možné v řízení o určení otcovství zkoumat, jestli je v zájmu nezletilého dítěte, aby muž, jenž je biologickým otcem dítěte, byl určen jako právní otec dítěte, nebo takový muž musí být určen právním otcem dítěte vždy, jsou-li splněny hmotněprávní podmínky předvídané ustanovením § 783 odst. 2 o. z.

IV.

Důvodnost dovolání

11. Podle ustanovení § 783 odst. 1 o. z. nedojde-li k určení otcovství podle § 776, 777 nebo 778, ani podle § 779, může matka, dítě i muž, který tvrdí, že je otcem, navrhnout, aby otcovství určil soud.

12. Podle ustanovení § 783 odst. 2 o. z. se má za to, že otcem je muž, který s matkou dítěte souložil v době, od které neprošlo do narození dítěte méně než sto šedesát a více než tři sta dní, ledaže jeho otcovství vylučují závažné okolnosti.

13. Podle článku 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnyými orgány.

14. Podle čl. 7 odst. 1 Úmluvy každé dítě je registrováno ihned po narození a má od narození právo na jméno, právo na státní příslušnost, a pokud to je možné, právo znát své rodiče a právo na jejich péči.

15. Muži, který o sobě tvrdí, že je otcem (domnělý otec), přiznala právo domáhat se určení otcovství na základě tzv. třetí domněnky otcovství až novela zákona o rodině, provedená s účinností ode dne 1. 8. 1998 zákonem č. 91/1998 Sb.; šlo o transpozici judikatury Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku (Keegan proti Irsku, 26. 5. 1994, č. 16969/90, kde ESLP zejména konstatoval, že i tzv. de facto svazky muže a ženy, které nejsou založeny manželstvím, požívají ochrany, a že právní nemožnost muže přímo se domáhat určení otcovství proti vůli matky a zamezit tak osvojení dítěte porušuje úmluvou garantované právo na rodinný život domnělého otce) a mezinárodněprávních závazků České republiky, týkajících se mimo jiné práva dítěte znát své rodiče a na jejich péči (srov. čl. 7 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, vyhlášené pod č. 104/1991 Sb.), jakož i práva na ochranu soukromého a rodinného života (srov. Čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené pod č. 2/1993 Sb., a Čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.).

16. Třetí domněnka otcovství upravená v ustanovení § 783 odst. 2 o. z., se s ohledem na výslovné znění ustanovení § 783 odst. 1 o. z. uplatní jen v případě, kdy se za otce dítěte nepovažuje manžel matky, nebo muž, který prohlásil, že je otcem dítěte za podmínek stanovených v ustanovení § 777 o.

z., případně muž, který dal souhlas s umělým oplodněním, nebo muž, jehož otcovství bylo určeno souhlasným prohlášením matky a tohoto muže. Uvedené znamená, že předpokladem pro určení otcovství podle třetí domněnky je, že již nedošlo k určení otcovství na základě předcházejících domněnek, tedy, že dítě je ve vztahu ke statusovému označení otce „právně volné“ a to již proto, že údaje o otci dosud v rodném listu dítěte nebyly uvedeny (jako v přezkoumávané věci), nebo byla některá z předcházejících právních domněnek úspěšně popřena. Uvedené rovněž znamená, že oproti první (§ 776 o. z.), či druhé domněnce, kde se a priori nezkoumá soulad zákonné domněnky či projevu vůle se skutečným stavem věcí (tedy, zda manžel, či prohlašující muž dítě skutečně zplodil), u třetí domněnky, nejsou-li prokázány závažné okolnosti vylučující otcovství, může být za otce dítěte určen jen muž, který s matkou dítěte souložil v rozhodné době pro početí (biologický otec).

17. Na rozdíl od způsobů určení otcovství vyjmenovaných v ustanovení § 783 odst. 1 o. z. nedochází u třetí domněnky k určení otcovství již pouhým působením zákona (§ 776 o. z.), nebo projevem vůle, jako v ostatních případech (§§ 777, 778 a 779 o. z.), ale až pravomocným rozsudkem vyhlášeným v soudním řízení. Pro určení otcovství podle ustanovení § 145 a následujících zákona č. 292/2012 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z.ř.s.“), přitom za užití ustanovení § 1 odst. 3 z.ř.s. platí obecné ustanovení občanského soudního řádu, že v řízení soud a účastníci postupují tak, aby byla zajištěna spravedlivá ochrana soukromých práv a oprávněných zájmů účastníků, jakož i výchova k dodržování smluv a zákonů, k čestnému plnění povinností a k úctě k právům jiných osob (§ 1 o. s. ř.).

18. Ustanovení § 783 odst. 2 o. z. přiznává právní status otce pouze muži, který s matkou souložil v době, od které neprošlo do narození dítěte méně než sto šedesát a více než tři sta dní, ledaže jeho otcovství vylučují závažné okolnosti. Závažnou okolností, která je způsobilá (sama o sobě) vyloučit otcovství muže, který souložil s matkou dítěte v době, od níž neprošlo do narození dítěte méně než sto osmdesát a více než tři sta dnů, je nepochybně test DNA, jestliže analýzou alel v genotypech a jejich opakování v DNA nesdílí žalovaný muž všechny společné „otcovské“ genetické znaky (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 6. 2011 sp. zn. [21 Cdo 693/2010](#) nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 8. 2016 sp. zn. [21 Cdo 1898/2014](#)).

19. Požadavek zákona, aby za otce byl určen muž, který s matkou dítěte v rozhodné době souložil (který dítě skutečně zplodil) je v souladu s čl. 7 Úmluvy o právech dítěte (sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb., dále jen „Úmluva o právech dítěte“ nebo „Úmluva“) podle něhož každé dítě je registrováno ihned po narození a má od narození právo na jméno, právo na státní příslušnost, a pokud to je možné, právo znát své rodiče a právo na jejich péči. Za situace, jako je tomu v přezkoumávané věci, je právo dítěte znát své rodiče jistě možné, neboť zkoumání právního statutu otce svědčí stav, kdy dítě je dosud „právně volné“, a skutečnost, zda domnělý otec s matkou v rozhodné době souložil, je objektivně zjiřitelná na základě vědeckých poznatků.

20. Dovolává-li se matka závěru vyjádřeného v rozsudku ze dne 26. 4. 2012, sp. zn. [30 Cdo 3430/2011](#), uveřejněném pod č. 102 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2012 (dále jen „R 102/2012“), pak přehlíží rozdíl mezi řízením o popření otcovství a určením otcovství, na což již poukázal odvolací soud. V rozhodnutí uveřejněném pod R 102/2012 Nejvyšší soud mimo jiné uvedl, že „... nelze požadavek shody právního a biologického otcovství považovat za absolutní, konstatoval v nálezu ze dne 8. 7. 2011 sp. zn. [Pl. ÚS 15/09](#) i Ústavní soud a právo dítěte znát své (biologické) rodiče, na které poukazuje žalobce, je podle ustanovení čl. 7 odst. 1 Úmluvy kontextuálně omezeno (viz dikce „je-li to možné“), přičemž nesporným korektivem tohoto práva je právě zájem dítěte (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2012, sp. zn. [II. ÚS 359/09](#))... rozsudek vyhlášený v řízení podle § 62 zákona o rodině ve znění účinném do 12. 3. 2012 nemusí zcela bezvýjimečně deklarovat soulad mezi biologickým a právním otcovství, ale jeho cílem je, za užití zásady nejlepšího zájmu dítěte plynoucí z ustanovení čl. 3 odst. 1 Úmluvy, dosáhnout spravedlivé rovnováhy mezi jednotlivými konkurujícími zájmy dotčených osob. Tomu ovšem předchází pečlivé zjištění a rozpoznání jednotlivých zájmů, které je možné jen ve spravedlivém soudním procesu. Aby nejlepší zájem dítěte

mohl být jako nepodmíněné právo dítěte skutečně svobodně vykonáno, je třeba rovněž připustit, že právo znát své rodiče v sobě zahrnuje i právo tyto rodiče neznat“.

21. Shora citované závěry dosažené v R 102/2012 se uplatní v řízení o popření otcovství, kde je třeba nalézt spravedlivou rovnováhu mezi navzájem konkurujícími si zájmy, přičemž přední hledisko je třeba přiznat zjištěnému zájmu dítěte. Nejlepší zájem dítěte v procesním významu zahrnuje rozhodovací činnost soudu, která v konkurenci často protichůdných zájmů účastníků řízení zvažuje a přední význam přiznává zjištěnému zájmu dítěte s cílem dosáhnout pro dítě stabilního a dlouhodobého řešení. Zásada nejlepšího zájmu dítěte nemůže být vnímána izolovaně od ostatních obecných zásad Úmluvy, mezi něž je třeba počítat zákaz diskriminace jakéhokoli druhu (čl. 2 Úmluvy), právo na život (čl. 6 Úmluvy) a participační právo dítěte (čl. 12 Úmluvy). Pozornost si zaslouží zejména vztah mezi čl. 3 a čl. 12, podle něhož (první odstavec) státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, zabezpečují dítěti, které je schopno formulovat své vlastní názory, právo tyto názory svobodně vyjadřovat ve všech záležitostech, které se jej dotýkají, přičemž se názorům dítěte musí věnovat patřičná pozornost odpovídající jeho věku a úrovni. Podle čl. 12 odst. 2 Úmluvy za tímto účelem se dítěti zejména poskytuje možnost, aby bylo vyslyšeno v každém soudním nebo správním řízení, které se jej dotýká, a to buď přímo, nebo prostřednictvím zástupce anebo příslušného orgánu, přičemž způsob slyšení musí být v souladu s procedurálními pravidly vnitrostátního zákonodárství. Prvně uvedená zásada stanoví za cíl dosažení nejlepšího zájmu dítěte, zatímco druhá poskytuje způsob, jakým jej lze dosáhnout. Jinak řečeno, nelze usuzovat, že rozhodnutí bude v nejlepším zájmu dítěte, jestliže požadavek čl. 12 Úmluvy, objektivně vzato, nebude naplněn. Zjištění názoru dítěte v soudním řízení zákonodárce svěřil soudu (§ 100 odst. 3 o. s. ř.).

22. Rovněž v řízení o určení otcovství se uplatní zásada nejlepšího zájmu dítěte, i když zcela odlišným způsobem, než je tomu v řízení o popření otcovství. Zjišťování nejlepšího zájmu dítěte není pouze úkolem pro soudy, ale rovněž pro veřejná nebo soukromá zařízení sociální péče, správní nebo zákonodárné orgány (srov. čl. 3 odst. 1 Úmluvy a § 866, 867 o. z.), ale i pro samotné rodiče dítěte (§ 875 odst. 2 o. z.), přičemž tato povinnost je zákonodárcem systematicky připomínána zejména v oblasti rodičovské odpovědnosti. Právě v oblasti výkonu rodičovské odpovědnosti se koncentruje zásada nejlepšího zájmu dítěte, neboť právě v této oblasti vztahů mezi rodiči a dítětem dochází nejčastěji k interakci vyžadující posouzení vzájemně si konkurujících zájmů, přičemž se předpokládá schopnost dítěte vyjádřit se k tomu, jak mají být jednotlivé povinnosti a práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti vykonávány, např. v oblasti styku s druhým rodičů, širších příbuzných, volby místa pobytu, vzdělání apod. Naproti tomu v oblasti určení příbuzenství, kde právní poměry mezi jednotlivými subjekty práva jsou založeny na základě objektivně daných a vědecky ověřitelných skutečností nezbyvá prostor pro zjišťování zájmu dítěte v té podobě, že by snad dítě bylo schopno se vyjádřit k tomu, kdo je jeho biologický otec, neboť tato skutečnost se odvíjí od hypotézy ustanovení § 783 odst. 2 o. z. V řízení o určení otcovství podle ustanovení § 783 odst. 2 o. z. soud nezjišťuje názor dítěte podle ustanovení § 100 odst. 3 o. s. ř.; nejlepší zájem dítěte je v tomto řízení uskutečňován již tím, že právní norma za otce označuje muže, který s matkou v rozhodné době souložil, nevylučují-li to závažné okolnosti, tedy jednoho z rodičů ve smyslu čl. 7 odst. 1 Úmluvy.

23. Podobným způsobem jako u určení otcovství – přímým promítnutím do právní normy – je nejlepší zájem dítěte uskutečňován u procesních norem. V usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 10. 2016, sp. zn. [21 Cdo 122/2015](#) (stížnost proti němu byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 23. 1. 2017, sp. zn. [I. ÚS 222/17](#)) Nejvyšší soud vyložil, že „zjištění názoru nezletilých, ať už přímo či nepřímo, na přenesení místní příslušnosti soudu (tedy výhradně k otázkám procesního postupu soudu), prostřednictvím soudu, neslouží k realizaci zásady nejlepšího zájmu dítěte. Je správné východisko, že nejlepší zájem dítěte se zjišťuje právě slyšením dítěte, nicméně je třeba vzít do úvahy, že závěry vyjádřené v R 102/2012 se vztahovaly k rozhodování soudu ve věci samé a že v procesní rovině je nejlepší zájem dítěte realizován již procesními pravidly, která (mají-li být souladná s

článkem 12 Úmluvy o právech dítěte) tento základní princip respektují. Nejvyšší soud nemá pochybnosti o tom, že ustanovení § 5 z. ř. s. (stejně jako předcházejícího ustanovení § 177 odst. 2 o. s. ř.) tuto zásadu respektují, neboť vymezují podmínky pro přenesení příslušnosti tak, aby o věci mohl rozhodovat právě jen ten soud, u něhož se předpokládá, že tak učiní s plnou znalostí věci, bezprostředně, hospodárně a v rozumné době. U dětí ve věku 4 a 11 let navíc ani nelze předpokládat, že by chápaly procesní aspekty soudního řízení a dokázaly si utvořit názor na otázku přenesení místní příslušnosti soudu. Zároveň se do rozhodování o otázce přenesení místní příslušnosti soudu nikterak nepromítají takové skutečnosti jako vztah nezletilých k rodičům apod., které by bylo možné výsledkem nezletilých zjistit. Je tedy zřejmé, že v samotném řízení o úpravě styku nezletilých s otcem bude třeba nezletilé vyslechnout (byť třeba zprostředkovaně) a jejich názory zjistit, naopak ale, jestliže soudy obou stupňů s ohledem na povahu sporné otázky k výsledku dětí nepřistoupily při rozhodování o přenesení místní příslušnosti soudu, neshledává dovolací soud tento postup v rozporu s výše uvedenými zásadami, tak jak jsou promítnuty i do platného ustanovení § 100 odst. 4 o. s. ř.“

24. Na shora uvedených závěrech nemůže nic změnit ani námitka matky, že určení otcovství navrhovatele brání i konfliktní vztahy mezi rodiči. V rozsudku ze dne 23. 8. 2017, sp. zn. [21 Cdo 1369/2015](#) Nejvyšší soud vyložil, že při míře zohlednění konfliktních vztahů mezi rodiči, je třeba rozlišovat mezi řízením o popření a následném určení rodičovství, kdy jde o otázky statusové, a řízením, kdy se jedná o povinnosti a práva z rodičovské odpovědnosti. V statusových věcech je soudním rozhodnutím stanoven základ, z něhož se následně odvíjí ostatní složky povinností a práv mezi rodiči a dětmi, zahrnuje to i právo péče o dítě a styk s ním, jako jednu – byť zásadní – složku rodičovské odpovědnosti. Je zjevné, že špatná či přímo konfliktní komunikace mezi rodiči může mít negativní vliv na osobnostní rozvoj dítěte. Nefunkční komunikace mezi rodiči je samozřejmě problematická a pro psychiku dítěte zatěžující, neboť se do poměrů dítěte přímo promítá. Proto nedostatky v komunikaci mezi rodiči a jejich konfliktní vztahy mohou, byť výjimečně, vést k tomu, že nebude rozhodnuto o střídavé péči rodičů, a místo toho bude dítě svěřeno do výlučné péče jednoho z rodičů, dojde k omezení styku, nebo jinému omezení rodičovské odpovědnosti, či jejího výkonu tak, aby poměry dítěte bylo možné uspořádat tak, aby se v co možné největší míře zamezilo konfliktům mezi rodiči, které mohou mít na dítě neblahý dopad. Pro uvedené je však příznačné, že omezení, nebo i zbavení rodičovské odpovědnosti, se nedotýká statusového postavení dítěte, tedy založení jeho příbuzenství v užším i širším významu. Příbuzenství sleduje přirozený stav věcí, tedy kdo je skutečným rodičem dítěte, jako danou a neměnnou hodnotu, která je objektivně zjistitelná na základě vědeckého poznání. Naproti tomu střet mezi zájmy rodičů a dětí, či mezi rodiči navzájem představuje proměnnou hodnotu, ohledně níž právní řád poskytuje rodičům i dětem prostředky ke snížení nežádoucího vlivu na blaho dítěte a to způsobem, který respektuje základní právo dítěte znát své rodiče a mít právo na jejich péči.

25. Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný. Protože nebylo zjištěno, že by rozsudek odvolacího soudu byl postižen vadou uvedenou v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. a nebyla zjištěna ani jiná vada, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání podle ustanovení § 243b odst. 2 o. s. ř. zamítl.